

«Норуот
күүһэ —
көмүөл
күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2011 сыл
Бэс ыйын
4 күнэ
Субуота №66-67
(1049011)

1935 сыл алтынны 5
күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улууһун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга
«Сыл бастын хаһыата»

Тутуу – 2011

Саҥа тутулла турар улус киин поликлиника кинини үөрдөр, сүргэтин көтөбөр. Быйыл кулун тартан саҕалаан манна үлэ күөстүү оргуйар.

Тутуу хаамытын таһыттан мэлдьи көрө сылдьар буолан, ыра санаа онгостубут поликлиникабыт күнтэн-күн ситэн-хотон, дьэндэйэн бүтэр уһугар чугаабыкка дылы. Ол чакчытын билээри, тутуу миэстэтигэр тийиэн туһааннаах дьону кытта кэпсэттибит.

200 миэстэлээх поликлиника

Быраабы билиэххэ,
тугуһуохха, туһаныахха

Ааспыт 27 күнүгэр Дьокуускай куоракка Саха республикатын Киһи быраабыгар боломуочунайа Ф.Н. Захарова «Саха республикагыгар гражданныр иһитиннэриилэри-биллэриилэри толору ыһыларыгар бырааптары туһаныларыгар баар проблемалар» дьэн темаҕа республикатааҕы «Төгүрүк остуолу» тэрийэн ыытта.

Бу тэрээһингэ СР Президентин уонна Правительствотын гражданныр туруорууларын быһаарынан дьарыгыгар отделин салайааччыта А.А. Нусукурова, СР Суут департаментин управлениетин начальнига Н.Н. Пестряков, Ил Түмэн ГМ бастайааннай секретара О.А. Винокурова, республика үтүөлээх юриһа, М.К. Аммосов аатынан ХИФУ юридическэй факультетын аан дойдутааҕы уонна конституционнай быраагыгар кафедратын доцена В.О. Иванов, философия доктора, профессор В.Д. Михайлов, Ил Түмэн депутата А.Н. Ким-Кимэн уо.д.а. кыттан бэйэлэрин көрүүлэрин ыһтар үлэлэрин кэпсэтиллэр-ипсээтилэр, мунньах кыттаач-

каны «Адгезия» ХЭТ тутар. Прораб М.П. Аммосовтан бастабы ыйытыбыт: «Былааннамытынан тутуу 2011 сыл төрдүс кварталыгар бүтэн үлэҕэ кириэртээх, оннук дуо?» — дьэн буолла. Онуоха Михаил Петрович үп-харчы толору көрүлүбөк-

ЧҮӨМЧҮЛЭЭХ ТУТУУ

кэ, поликлиника быйыл кирибэт дьэн хомотто. Эһиил 2012 сылга былааннаарын эттэ. Онон ыра санаабыт өссө биер сылын уһаан биэрдэ. Ол эрээри тэрилтэ бу саастан тэтимин ыһыктыбакка былааннамыт сорукарынан күүстээхтик үлэлиир. Ол курдук дьэ ис-тас онгоһуутун

чылара биэртэлээбит элбэх ыйытыларыгар хоруйдаатылар. Дакылааттары онорбуттар, кэпсэтиигэ кытыбыттар республикаҕа иһитиннэриил-биллэри эйгэтигэр, гражданныр туруорууларыгар үлэ, болдомто өссө да ситэтэ суоҕун, правовой культура намыһаҕын, гражданныр, сорох салайааччылар баар, уллары-тэлэрийгэр турар сокуоннары, акталары ситэн билсэбэттэрин, тутуспаттарын, туһамматтарын, гражданныр туруорууларыгар, ирдэбиллэригэр эһиэтигэр сокуонунан быһыллыбыт болдохто-

КҮӨМЧҮЛЭЭХНИИ ТАҢААРЫМАХХА

ругар бэриллэбэттэрин, эбэтэр аатыгар эрэ бэриллэлэрин, соробор олох да эһиэтигэр суох хаалларыллаларын, нэһилиэнньэ быраабы билиитин кэнэтигэ туһуламмыт үлэ ситимэ суох, итэҕэстик ытылларын уо.д.а. итэҕэстэр, көтүтүүлэр, дьалаҕай сыһыаннаһылар баалларын бэлиэтээтилэр.

Бу «Төгүрүк остуол» кыттылаахтара боппуруоһу сиһилии дьүүллээн, ырыгыһан баран, гражданныр общественны бөбөрөгөтөр, сайыннарар туһуттан судаарыстыбаны салайы бары эйгэтигэр ытыллар үлэ-

бүтэрэр түбүккэ сылдьар. Тас фасадын, үрдүн, муостатын тэлгэтиэхтэрэ, түнүктэрин, ааннарын туруоруохтара. Итиннэ инженернэй блогун: хочолунайын каркаһын, баһаарынай емкоһын туруоруохтара. Тутууга барыта биэс бири-

гээдэ үлэлиир. Ол курдук фасадчиктар икки, сварщиктар, иһинээҕи отделкатыгар биердии уонна электрисктер биригэ-эдэлэрэ баар. Мантан фасадчиктар — олохтоох уолаттар. Улуустааҕы киин балыһа кылаабынай бырааһа Л.А. Слепцов иһитиннэриитинэн, быйыл барыта 117 мөл. суумаалаах үлэ ытыллыахтаах. Ити ахтылыбыт инженернэй, техническэй блоктарын бүтүннүүтүн оноруохтаахтар, онон хаар түһүөр дьэри үлэлииллэрэ сабаҕаланар. Оттон поликлиника тутулан бүтэн үлэҕэ кириитин, эһиил 1-2 кварталга кириэрэ буоллар дьэн баҕа санаалаахтар. Наадалаах оборудованиены, миэбэли 32 мөл. солк. суумаҕа сакаастабыттар.

Бу курдук тутуу тэтимнээхтик бара турар. Үлэни-хамнаһы харахпыт далыгар көрө сылдьар буолан, итиннэ тутуу болдубун чуолкайдааммыт эрэнэ кэтэһэбит.

Л. УВАРОВСКАЯ

лэр, таһаарыллар дьаһаллар, ылыллар сокуоннар, акталар, государственнай былаас, суут, олохтоох бэйэни салайыны бары органныр киллэрэн турар, гражданныр аһаҕас уонна судургутук тийимтигэ, кыаллар, тоҕоостоох буолуохтаахтарын, гражданныр дьиннээх, чуолкай информацияны кэмигэр, тардылыга, сыһыта-соһуута суох ылылары хааччылыга септөөх усуллубуйаны тэрийиити государство тус эбээһинэһэ буоларын бэлиэтээн турар СР Государственной Мунһаҕар (Ил Түмэнгэ), республика правительствотыгар, Верховной суутугар, юстиция министрствотын управлениетигэр, судаарыстыбаннай былаас уонна олохтоох бэйэни салайыны органныр уо.д.а. туһуламмыт киэн ис хоһоонноох рекомендацияны ылыммыта.

Онно гражданныр информацияны ылыга бырааптары мэкитиэлиир үлэ былаас органныр өрүү болдомто киинигэр тутулуохтааҕа, хаачыстыбалаахтык толорулуохтааҕа ыйылынна, ханнык үлэлэр ытыллыахтаахтара этилиннэ.

Инокентий ИВАНОВ,
СР Киһи быраабыгар
боломуочунай общественной
бэрэстэһиттэлэ

БААҢЫНАҔА ҮЛЭ КҮӨСТҮҮ ОРГУЙАР

Тыа сиригэр —
дохуоттаах үлэни

«Нам улууһун ТХУ» МКТ-ин кылаабынай агронома С.С. Терешкин иһитиннэриитинэн бу күнүгэр улус хаһаайыстыбалара ыһыга бары күүһү быраҕан, турун үлэли-хамсы сылдьаллар. Бэс ыйын 1 күнүнээҕи туругунан улус үрдүнэн бурдук араас көрүгүн ыһы сорудаҕа 103,9% толоруллубут. Эбэтэр 1280 га онугар 1330 гектарга ыһыллыбыт. Туһааннаах соруудахтарын ТХПК-

ра 50 гектарынан аһарыттар. Оттон бурдугу ыһынан дьарыктанар «Сэргэ», «Сухаһыт» бааһынай хаһаайыстыбалара ыһахтаах иэниригэр барытыгар көмүс туорааҕы түһэрэн ыһылары түмүктээбиттэр. Сүөһү аһылыга буолар культуралар 805 гааҕа ыһыллыахтаахтар. Билинни туругунан мантан 70 гаага ыһыллыбыт. Ыһы үлэтэ салгыһы график

быһытынан ытыллыаҕа. Хортуоппуй олодуллуохтаах иэнтэн 86%-на олодуллубут, эбэтэр 325 гектарга. Ол иһигэр, бааһынай хаһаайыстыбалар 363 гааттан 311 гектарга олортулар (85,6%). Итини сэргэ моркуоп 37,5 гектарга (135%), сүбүөкүлэ 39,5 гааҕа (94%) ыһыллыбыттар.

И. ИВАНОВ

Хайдах олодугут, ыаллар?

САЙЫНҢЫ СОНУННАР

Сааскы халаанга дьуһуурустуба көхтөөхтүк, суолтатын өйдөөн ытыллыбыта. Баһаарга 20 киһи кытына. Табалаахха 5 үүтээн эргитиллибит. Хонтуруол намыраабат.

Никольской алын сүһүөх оскуолатын 7 оҕо бүтэрэн, аны күһүн араас оскуолаларга үөрэнэ барыахтара. Күнгэ 22 ыал 435 кг үүтү туттарарын үүт тутуучу Е.Е. Романова билиһиннэрдэ.

Библиотека күнүгэр анаан Хатырыкка буолбут киэн мероприя-тиеҕа биһиги библиотекарыт Е.Р. Колесова «Хобби и творчество» дьэн конкурса бастаабыт. Соҕуруу нэһиликтэр хамаандалара пред-ставление туруоруутугар 1 миэстэни, маршировкаҕа 2 миэстэни ылыттар.

«Веснянка» детсад коллектива (сэб. П.С. Винокурова) үлэтин түмүктээтэ. «Күндүл» сынныалаҕ киинигэр киэн программалаах, сонун нүөмэрдээх концерты көрдөрөн, көрөөччүлэр биһирэбиллэрин ылылар.

Т. НИКОЛЬСКАЯ

Оҕо көмүскэлин күнүгэр

Самаан сайын манҕайгы күнүн, үгэскэ кубулуйбут, Оҕо көмүскэлин аан дойдутааҕы күнүнэн уруй-дуу көрүстүбүт.

М.К. Аммосов аат. киин болуоссат ырыанан-тойугунан, араас интэриһинэй көрдөөх оонньууларынан, оҕо-аймах чугдаарар саҕатынан туолан, мустубут кырачаан дьонго барыларыгар бырааһынны-ыгы бэлэхтээтэ. Бу күн оҕо саадын иитиллээчилэрэ киэргэнэн-симэнэн, өгнөөх шардары күөрэчи тутан, сэлэли хааман оҕуруолуу субустулар. Төрөспүттэригэр, балыстарыгар, бырааттарыгар уон-

ДЬОЛЛООХ

ОҔО СААС ТУҢУГАР

на мустубут бары ыалдьыттарга анаан эвэрдэ концерт көрдөрдүлэр. Болуоссат тулатыгар нэһилик оҕо саадтарын күүһүнэн хорчуо-калар, өбүгэлэригэр төрүт оонньуулар: хаамыска, хабылык, аттракционнар, көрдөөх стартар тэрилиннилэр. Бириддиэлэн тэрилтэлэр, холобура, «АартыкЭкспрессКредит» КПКГ «Биһиги дьоллоох оҕо саас туһугар» дьэн сүүйүтэригэр суох лотерея оонньотто. Оҕо эйгэтин Түөлбөтэ иитиллээчилэрин уус-уран онгоһуктары быыстапкатын туруоран, ылаан-туойан, үгкүүлээн төрөспүттэр, ыалдыттар киэн биһирэбиллэрин ылла. Маны таһынан араас ис хоһоонноох конкурстар, күрэхтэр ытылыннылар. Ол курдук биер саастарыгар дьэри оҕолоох дьэ кэргэттэргэ кэлээскэ киэргэтитэ, мультфильм геройдарынан маскараат, авангарднай муода көрүүлэрэ, асфалька уруһуй буолла.

Бу курдук Оҕо көмүскэлин аан дойдутааҕы күнэ үтүө санаанан салайтаран, үөрүү-көтүү аргыстаах, истин, сылаас сыһыан арыл-лаах ааста.

«ЭНСИЭЛИГЭ» СУРУТТАРЫҢ ДУО?

Н.И. Белолобская, Нам сэл олохтооҕо:

«Энсиэлини» суруттарар этим да, почтам дьааһыгыттан уоран ылаалар. Бу биһиэхэ, уопсай дьэ олохтоохторугар, баар кестүү. Ол иһин атылаһан ааҕабын. Суруйаргыт, сырдатаргыт барыта интэриһинэй, сонун. Ол гынан баран, инникитин хаһыат балаһаларыгар сиһилии ырытыллыбыт отчуотта бэчээттээн. Үһүээн курдук буолбакка, аналаах үп-харчы туохха туттуллубутун, ороскуоттамытын. Холобура, «Үтүө дьыала» хамсааһын тутууларын, салааларынан үлэ-хамнас хаамытын бэчээттээн. Халытан, эбэтэр үрдүттэн перечисление курдук буолбакка, ааҕааччыга тийимтигэ, өйдөнөр гына суруйун. Үөрэхтэригэр туйгун да буолбата, үлэһит, үтүөҕэ тардыһар оҕолор туһунан кэпсээҕ. Итиннэ билсиптигэ аналаах рубриката арыһан үлэлэтин.

Л. УВАРОВСКАЯ

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Э сиэли» хаһыакка сибээс отделениеларынан, общественной сурутааччыларынан 2011 сыл иккис а арыгар сурутуу ытыллар.

2011 сыл иккис агарыгар сурутуу
6 ыйга — 330 солк.,
3 ыйга — 165 солк.,
1 ыйга — 55 солк.

Хаһыат индексэ — 54889,
нэдиэлэҕэ иккит таарар.

СУРУТУУ - 2011

Нэһилиэк – баһылыгынан

Олохтук хаамыта түргэнэ, түһүүтэ-тахсыта, уларыйыта-тэлэрийиитэ элбэҕэ, үлэхамнас, үп-харчы кырыымчыга тыа сиригэр, дьонугар-сэргэтигэр үгүс ыарахаттары сүктэрэрэ кистэл буолбатах. Элбэхтик хамсанан, кэлэн-баран, киирэн-тахсан истэххинэ тугу эрэ ситиһэбин. Онуоха, аҕа баһылыгы кытта биир санааланаан, уопсай сүбээнэн үлэлэһэр буоллахына эрэ нэһилиэк сайдар, тупсар.

Никольскай баһылыгынан Д.Г. Шелковников талыллыа-быттан нэһилиэк биллэ сэргэсыйбитин бары да бэлиэтии көрөбүт. Мантан салгыы Дмитрий Григорьевичи кытта нэһилиэк үлэтин-хамнаһын, инники сороктарын туһунан кэпсэтиитин билиһиннэрэбин.

Нэһилиэк үлэтин-хамнаһын, олоҕун-дьаһаҕын туһунан кэпси түс эрэ.

2010 сыллааҕы биэрэпис түмүгүнэн 427 киһи, ол иһигэр оскуола иннинээҕи саастаах 44, оскуолаҕа үөрэнэр 73 оҕо баар. Ыччаптыт - 67 киһи. 2002 сыллааҕы биэрэписи кытта тэнгэ-этэххэ, эбилли улахан. Онон нэһилиэк кэскиллээх диэби баҕарыллар.

Билинги туругунаан 667 ынах сүөһүнү, 429 сылгыны иитэн-аһатан туруорабыт. 594,7 гектар бааһына, 1156 га ходоһа, 4181 га мөччирэн сирдээхпит.

Билинги туругунаан 667 ынах сүөһүнү, 429 сылгыны иитэн-аһатан туруорабыт. 594,7 гектар бааһына, 1156 га ходоһа, 4181 га мөччирэн сирдээхпит.

«Никольскай» диэн табаарыстыба тэриллэн 36 гектардаах сиргэ 158 учаастак түнгэтилинэ. «Киэн хонуу» диэн ааттанан бэйэтэ туспа көстүүлээх, дьон олоһор үөлбэтэ буолуохтаах. Электрфикациятын быһаарыыга үлэ барар. Табаарыстыба өттүтүн 50 остуолба маһын булууга үлэ ытытылына. Улуус дьаһалтата көмө оҥорор. Онон сотору тутуу саҕаланыа. Гаастааһынга сайаалка бэриллэн турар.

Никольскайдаағы алын сүһүөх оскуола, «Веснянка» оҕо саада, «Күндүл» сынһалаан киниэ, Сир музейа, библиотека, ФАП, ветучаастак, үгүт тутар пуун уо.д.а. тэрилтэлэр үп-харчы кырыымчыгыттан чаҕыйбакка дьон-сэргэ олоһун уһансаллар.

Бааһынай хаһаайыстыбалар, предпринимателлэр үлэлэрин хаамыта, кооперациялаһын, үгүт тутуу, туттары хайдах баран иһэрий?

Билинги кэм ирдэбиллэр сөп түбөһиннэрэн 14 чааһынай предприниматель, 3 бааһынай хаһаайыстыба, 1 кооператив регистрацияланан үлэлиллэр. Маны таһынан билинги өн баһыналарбытыгар «Бастын», «Бастын плюс» кооперативтар сыллата бурдук ыһаллар. Бааһынай хаһаайыстыбалартан ордук киэн үлэлээгинэн «Истэр» (баһ. Алексеева М.И.) буолар. Сүөһүтүн ахсаана - 134 төбө. Бу улууска да, республикаҕа да улахан көрдөрүү.

Үгүтү биир бааһынай хаһаайыстыба, икки индивидуальнай предприниматель нөһүө туттарабыт. 2010 сылга 145,5

тонна үрүң илгэни туттарамыт куһаҕана суох буоларбытынан музейбытын, пааматынныктарбытын сөргүтэн, кэлэр-барар ыалдыттарга көрдөрөр, хантан да буоллун, оскуола оҕолорун ыныран кэпсири-ипсири кыаллыа дуо?

Никольскайдаағы алын сүһүөх оскуола улууска биир үчүгэй үлэлээх коллективинан биллэр.

Общественнай тэрилтэлэр төһө күүс-көмө буолалларый?

Түөлбэлэр, общественной түмсүүлэр нөһүө бүтүн нэһилиэк олоһун сэргэхсити санаа хоту кыаллыбат суол. Дьон түмсүн, тугу эрэ оҥоруон баҕарар эрэри, күннээҕи түбүккэ үтүрүттэрэн аралдьыйан хаалар курдук. Бириэмэ ону күүһүт, тэтимнээхтик устар.

Нэһилиэк үс түөлбэтэ: «Хоту» (сал. Охлопкова Т.В.), «Эрэл» (сал. Протопопова П.Р.), «Чаран» (сал. Никитина Р.М.), общественной хамсааһыннар, дьахтар, эр дьон түмсүүлэрэ, ветераннар сэбиэттэрэ араас тэрээһиннэргэ, субуотунууктарга бэйэлэрин күүстэринэн кытталлар. Кистэл буолбатах, кытааччы наар кыттар, олоһорбут олоһорбутунан хаалан иһэр.

Ыччат – нуруот инники кэскилэ.

Оскуола-быт туһунан тугу кэпсиини? Никольскайдаағы алын сүһүөх оскуола (дир. Шадрин М.И.) улууска биир үчүгэй үлэлээх коллективинан биллэр. Бары тэрээһиннэргэ көхтөөхтүк кыттар, нэһилиэк

иһин оскуолаларга улуус исторун үөрэттигэр бириэмэ бэриллэн, ирдэбил кириэрэ буоллар.

Бөһүөлөк сайдытыгар, тутуутугар туюк былааннардааххыты?

Спортивной саала тутуутун туруорсубуһун ыраатта. Быйыл хамсааһын тахсаах курдук. Манна анаан мас кардильэн кирирдэ. Аны тимир аркатын булууга үлэ барар. Үлэ барыта, билинги кэм ирдэбиллэн торговай площадка, аукцион нөһүө барыаҕа. 2014 с. Саха сирин нуруоттарын VI спортивной ооньуулары биһиги улуустугар ыытыллырынан, бүтүн улуус үрдүнэн улахан хамсааһын тахсара күүтүллэр. Онон нэһилиэкпит истас көстүүтүгэр болҕомто уураммыт, түөлбөлөрүнэн көбөрдүү хампааньатын, социальной да, чааһынай да тутуулар тупсаҕай көстүүлээх буолууларыгар үлэ ытытыахтаахпыт.

Быйыл дэриэбинэ генеральной былаана оҥорулуохтаах. Нэһилиэккэ кириригэ-тахсыыга араас сырдаттылары туруорууга баҕабыт баһаам эрэри, хармаан кэмчигэ хааччатыыр. Ол да буоллар, онтон хайтарбакка, сэмэй да буоллар, сыллата үлэлэһэбит.

Түмүккэ тугу этиэн этэй? Дьон-нуруот бүтүүнүн сайдыыта күүстээх, күргүөмнээх үлэҕэ сытар. Сиргэн хостонор үгүс баайа суох Кытай, Япония нуруоттара кымырдаас курдук үлэлээн, бэйэлэрин эрэ буолбакка, аан дойдуну аһатан-таһыннаран эрэллэр. Сагаан дьаһаммакка, омук хабалатыгар кирибэтэрибит ханнык.

Т. НИКОЛЬСКАЯ

САЙДЫ КҮҮСТЭЭХ ҮЛЭТТЭН ТАХСАР

тирэнэр тирэҕэ. Ааспыт Учутал сылыгар «Бастын оскуола» ааты ылан улуус баһылыгын гранын тутта.

Оскуола 80 сыллаах үлэтин усталаах-туоратыгар улахан мөһүйи көрсүбөккэ кэллэ эрэри, сана үйэ өрө-таннары тутуугар оҕустарыах курдук буолла.

Бастакытын, орто оскуола аах улахан нэһилиэктэн чугас сытарынан мало-комплектнай оскуола ахсааныгар кирибэтэҕэ. Иккиннинэн, хамнас саҕа ааһытын тиһигэр кириринэн сибээстээн, үбэ-аһа тиийбэккэ татымырыах курдук.

Бу боһуруоска түмүк таһааран быһаччы этэр эрдэ дии саныбын. Улуус салалтата да, үөрэҕириитин управлениета да манна күүскэ үлэлэһэ сылдьаллар. Онуоха эрэлбит улахан.

Ыччат хамсааһына хайдаһый?

Инники ахтыбытым курдук, ыччаптыт 67 киһи. Ыччат лидеринэн О.Н. Кудрина үлэлээн эрэр. Былаан киэн, уот туран мөһүйи буолла. Ыччат – нуруот инники кэскилэ. Билинги ыччат билии-көрүү өттүнэн баай. Ону таба туһанан, үлэни-хамнаһы табатык тэрийдэххэ көмүөл күүһүгэр тэнгэһиэ этэ.

Исторической нэһилиэк

Суһал сигнал

СҮӨҮЛЭРБИТИН КИМ КӨМҮСКҮӨЙ?

Тыа сирин олохтоохторугар, сүөһү иитэр дьонго араас куттал суоһуур. Аны кыстыгы этэнгэ туораппыт борооскуларбытын бэйдиэ сылдьар ыттар тутан сизэн эрэллэр.

Хатырыкка ыттар балачча элбэхтэр эрэри, ыты тутар бэрээдэги тутуһан, баайыыга бэрт аһыах киһи туруорар. Онон ыттар үөрүүнэн сүүрэ сылдьаллар. Ол курдук Намтан кэли суолга, Модут, Хатырык бааһыналарыгар кутталлаах ыттар сылдьалларын киһи барыта көрөр. Быйыл саас хас да борооскуну, убаһалары, ньирэйдэри мэлиттибит.

Бу боһуруоһу олохтоох депутаттар сессияҕа көрөн, дьон ыты иитэр бэрээдэги кытаанахтык тутуһалларыгар ыйдылар, ытгаах дьонго нолуогу үрдэтэргэ уурдулар. Бэйдиэ сылдьар ыттары өлөрүүгэ, мэлитигэ федеральной сокуону тутуһаммыт, атын туюх да миэрэни ылбатахпыттына, хаарыаннаах көлөһүммүтүн, борооскуларбытын, ньирэйдэрибитин, кулунчуктарытын ким көмүскүүрүй?!

Альбина КУЛИЧКИНА, Хатырык

«Куттала суох көлүөһэ-2011»

Оҕолор суолга айанныы үөрэнэллэрин, суол быраабылатын билэллэрин туһуттан сылын аайы «Куттала суох көлүөһэ» диэн конкурс тэриллэн ытытыллар. Быйыл ыам ыйын 28 күнүгэр гимназия территориятыгар буолбут конкурска 5 оскуола кытынына. Манна

нировка толордулар. Хатын Арыы үөрэнээччилэрэ космос сылын тематыгар сөп түбөһиннэрибиттэр. Конкурска форма эмиэ көрүллэр. Бу күн Модут оҕолоро саһархай футболка, халлаан күөҕэ берет кэтэн барыларыттан үчүгэй формалаахтар. Хатын Арыы оҕолоро эмиэ формалара хаалсыбат. Нам 1 №-дээх орто оскуолага сылын аайы кыттар кэрэхсэбиллээх.

Оҕо суол быраабылатын билиэхтээх

даҕатан эттэххэ, сорох оскуола-лар болҕомто уурбаттара, ханан да кытыбаттара хомолтолоох.

Бу конкурска оҕолор велосипедтаах кэлэн кытталлар. Ол курдук велосипедынан араас моһоллору туоруулар, суол быраабылатын трафаретын суоттуулар, эстафетаҕа сүүрэллэр уонна плакаттарын көмүскүүллэр. Урукку сылларга велосипеды ыһыы, хомуйуу уонна бастакы медицинскэй көмөнү оҥоруу түһүмэхтэрэ

Түмүккэ 1-кы миэстэни Хатын Арыы, 2-ни гимназия, 3-һу Нам 2 №-дээх оскуола-лары ыллылар. Кыайыт оҕолор мэтээллэринэн, дипломнарын бэлиэтэннилэр. Кыайыылаах Хатын Арыы хамаандата кубогунан наҕараадаланна. Бу хамаанда «Малая академия дошкольных наук» республикатаағы конкурска улуус чэһин көмүскүү куоракка кирирээҕэ.

Онтон сүрүн бириистэри — ГАИ туруорбут 2 велосипедын личнэй бастааһынга кыайан

кириэрэ, быйыл оннук суох.

Плакаттары оҥорууга Модут уонна Хатын Арыы оскуола-лары оҕолоро ордук бэлэм-нэммиттэр. Модуттар суолга мээчик тэбэ сылдьар оҕо ГАИ сотруднига өйдөтөр-үөрэтэр үлэни ытытарын курдук инсце-

Хатын Арыы оскуолатын 7 кылааһын үөрэнээччигэ Ира Стрекаловская уонна Модут оскуолатын 4 кылааһын үөрэнээччигэ Айсен Гоголев ылан үөрүүлэрэ үксээтэ.

В. РЫКУНОВА, ГАИ общественной инспектора

Былаас уонна нуруот

президент эпитинэн, өйдөрө-санаалара мөлтөх (слабый дух). Оттон ыччат ортотугар

ЫЧЧАТ, СПОРДУ КЫТТА ДОҔОРДОС!

2011 сыл ыам ыйын 14 күнүгэр Саха республикатын Президентин «СР государственнай былаас ситэриилээх органнарын тутулуун туһунан» 640 №-дээх ыйааһын ыччат политикатыгар министерство ыччат политикатын уонна спорт министерствотыгар уларытыллыыга уонна аны суох буолбут физическэй культура уонна спорт госкомитетын функциятын толоруоҕа. Онон муниципальнай тэриллиилэр таһымнарыгар ыччат политикатыгар уонна спорт эйгэтигэр үлэ салгыы хайдах ытытыллыахтааҕа быһаарыллар.

күүстээх санаалаах эрэри ыарыах дьон элбэхтэр. Ол иһин бу икки хайысханы холбоон, спортсменнарбыт уонна ыччат чэһин өйдөөх уонна до-руобай буолалларын ситиһиэхтээхпит.»

Спорт уонна ыччат политика, биллэн турар, социальная сыһыан бары өрүттэрин хабаллар, ол курдук чөл олоҕу, талааннаах ыччат өйбүлүн, иллэг кэмин айым-ныһылаахтык атаарарын, гражданскай, патриотическай, духуобунай уонна байыаннай-спортивной иитиитин быһаараллар.

Бүгүн ыччат, физкультура уонна спорт государственнай политикатын олоххо киллэрии бастын суолталаах соруунаан республика олохтоох салайыны органнара нэһилиэнньэҕэ хаачыстыбалаах өгөлөрү оҥороллорун хааччыыны, ол инниттэн бары күүһү түмүү буолар. Ыччат – республика кэскилэ, онон хас бириди муниципальнай тэриллиигэ ыччат кытта үлэҕэ уонна спор-ка специалист баар буолуохтаах.

Саҕалы тэриллииттэн министерство Саха сиригэр физическэй культураҕа, спорка уонна ыччат политикатыгар биер кэлим государственнай политиканы олоххо киллэриинэн дьарыктаннахтаах. Үлэ биер сүрүн хайысхатынан физическэй культура уонна спорт киллэриллибитэ.

СР ыччат политикатыгар уонна спорт министр Александр Подголов «Молодежь Якутии» хаһыакка интервью-тугар бэлиэтэбитэ: «... Биһиги тустукуларбыт эт-хаан өттүнэн доруобайдар эрэри,

СР ыччат политикатыгар уонна спорт министр Александр Подголов «Молодежь Якутии» хаһыакка интервью-тугар бэлиэтэбитэ: «... Биһиги тустукуларбыт эт-хаан өттүнэн доруобайдар эрэри,

Бэчээккэ бэлэмнээтэ Л. НОВГОРОВО

КУСТУК ӨННӨӨХ, КЫМЫС СЫТТААХ

Саха норуота бэйэтин күндүбүлү бэлэтиир үгэһинэн, үүммүт 2011 сылы Дьөһөгөй сылынан ааҕар. Дьөһөгөй таңаралаах норуокка бу сыл элбэх бэлиэ дааталары бэлэтиир. Олоргон төрөөбүт тылга уонна биһиги үөрэхпит кыһатыгар сыһыаннаахтары аһынаахха:

Саха норуотун бөдөг госу-дарственной, общественной-политической деятелэ, биир дойдудаахпыт И.Е. Винокуров тохсунньу 1 күнүгэр төрөөбүтэ 115 сылын туолбута.

Республикага төрөөбүт тыл уонна сурук-бичик күнүн бэлэтиир буолбут үтүө үгэспит олохтоммута олунньу 13 күнүгэр 15 сылын туолла.

Сэттинны ыйга уһулччулаах суруйааччы, театры төрүттээчи, бастакы сахалык хаһыаттары, сурунаалы тэрийсипит маннайгы журналист, тылбаасчыт, кириитик, бөлүһөк Анемподист Иванович Софронов-Алампа 125 сылын туолар.

Алтынны-сэттинны ыйга саха норуотун уус-уран литературата кэскиллээхтик сайдарыгар, тирээһин ыларгыгар сүңкэн суолталаах «Чолбон» сурунаал 85 сылын туолар.

Колледжка бу хайысканан элбэх үлэ ытыгылар. Холубура, колледж иһинэн үлэлэри «Бллык» литературнай куруһуок кириэтинэрэ Дьокуускай куоракка кириэ «Чолбон» сурунаал кылаабынай редактора Н.Е. Винокуров-Урсуну кытта көрүстүлэр, айар үлэтин кытта билсиптиэр. Николай Егорович — П.А. Ойуунускай аатынан Госу-дарственной бириэмийэ лауреата, СР культуратын үтүөлээх үлэһитэ, Казахстан «Алаш» литературнай бириэмийэтин лауреата, Россия суруйааччыларын союһун чилиэнэ, Саха сирин суруйааччыларын союһун бырабылдьанньатын председателин солбуйааччы. Студеннар Урсуну олус сэргээн иһиттилер, ыйытыгылары биэрди-лэр. Николай Егорович эдэр дьон литературанан интэриэһиргилиириттэн олус үөрдэ, «Быралыйбат былгыгы» диэн кинигэтин сирийэн ааҕалларыгар сүбэлээтэ, барыбытыгар эл-лэх туттарда уонна сурунааллар оҕолор хоһооннорун бэчээт-тэтиэх буолан эрэннэрдэ. Бу кэнниттэн Айыы балаҕаныгар сырыттыбыт. Олунньу таңарата — Одун Хаан. Биллэрин курдук, бу ыйга күрүөлэни сирэ-туома оҕоһуллар. Биһигини Айыы балаҕаныгар үөрэ-көтө көрүстүлэр. Ыйдаабы туому А.Н. Михайлова-Айыына онордо. Кини бу Айыы балаҕана үлэбэ кириэһиттэн үлэли-хамсыы сылдыар. «Кут-Сүр» оскуола тусчүтэ, филологическай наука кандидата, саха итэҕэлин чинчийээчи уонна таргатааччы Л.А. Афанасьева-Тэрис итэ-ҕэлбитин өйдөнүмтүтүтүк быһа-арда, барыбытын алҕаата.

Колледжка Лингвистика күннэрэ буолан ааста. Тэрээһини ПЦК сэбиэдиссэйэ Р.Н. Сы-солятина иилээн-саҕалаан ытта. Куруһуок салайааччылары М.В. Гоголева, П.Д. Байанаева сахалык тылынан эркин хаһы-атын таһаардылар. Онно үөһэ ахтыллыбыт 4 түгэн сиһилии сырдаттылына, саха алпаабы-тын онорбут дьоннор ахтылын-нылар, бастакы курс студена-ра хоһоонго холонуулары бэчээ-ттэннилэр. Бу күн «Поэзия алыптаах эйгэтигэр» литера-турнай ааҕы биэчэрэ ытыгы-лына. Онно А.Н. Жиркова, П.Д. Байанаева, Юлия Ананьев (1 курс), Татьяна Хастаева (1 курс), Сайыына Жиркова (оску-ола үөрэнээччигэ), Альбина Да-рамаева (2 курс) бэйэлэрин хо-һооннорун, А.Н. Маркова, М.В. Гоголева, Альбина Гуляева (1 курс), Дарена Еремеева (2 курс) суруйааччылар хоһооннорун дорвоонноохтук аахтылар. Биэ-чэр кыайылылаабынан Юлиан Ананьев табыста, дипломуна уонна сыаналаах бириһинэн

наҕараадаланна. Саха, нуучча, английскай тылларга олимпиадалар ытыгы-лыныннар. Саха тылыгар саа-май элбэх студент күһүн холо-сто. Ол курдук, бастакы миэстэ-ни 34 кыттааччыттан Гуляева Альбина (1 курс), иккинчи Попо-ва Екатерина (3 курс), үһүс би-риистээх миэстэни Дарамаева Альбина (2 курс) ылан төрөөбүт тылга чин биллилээхтэрин көрдөрдүлэр.

Нууччалык уонна сахалык тылларынан аман өс күрээ-ҕытылына. Барыта 8 студент кытына. Сахалык күрэхтэһи-игэ 4-с курска үөрэнэр, Горнай Бэрдигэстээбиттэн төрүттээх Максимова Сардаана кыайы-лаах табыста. Күрэх кэнниттэн тутта-бааччы «Ситим дьийэтигэр» табыстыбыт. Олунньу тааҕы си-эри-туому Н.И. Хордогосова ытытта. 2 N-дээх Нам орто оску-олатын 8 кылааһын үөрэнээч-чигэ Попов Петя уһууааччыта Е.В. Соколова суруйбут «Тойон Дьулуустаан бухатыыр» диэн олонхотун толордо. Студеннар олонхону тонхой кырдыбыт оҕонньоттор толороллоро бу-олуо дии санаабыттарга, бэйэлэ-риттэн лапта балыс киһи олон-хону интэриэһиргиин аһан, өссө бэйэтэ толороруттан сөхтүлэр, Петява элбэх ыйыты-гылары биэрди-лэр. Бу курдук «кустук өннөөх, кымыс сытта-ах» төрөөбүт сахабыт тыла сай-дыдылаах XXI үйэбэ атын омук тылларын кытта сэргэ эдэр дьон ой-санаа өттүнэн ситэллэригэр-хотоллоругар көмө-тирэх бу-оларыгар сөптөөх усулуобуйаны тэрийэбит.

П.Д. БАЙАНАЕВА, ПЦК психолога

СЫРДЫК КЭРИЭСТЭРИГЭР СҮГҮРҮЙЭН

Олунньу 23 күнэ сэбиэскэй саҕаттан, билигин даҕаны, саа-май сөпкө дойдуну биер сүрүн улахан бырааһынньыгынан ааҕылар. Ол сэрйиһит норуот курдук буолбакка, дойдуну ыар, ыксаллаах кэмнэригэр тас өстөөхтөн саа-саадах тутан дой-дубут көңүлүн, тутулугу суох буоларын иһин олохторун толук уурбут, сэрйилэспит сэбиэскэй буйууннар сырдык кэриэстэри-гэр сүгүрүйэһин бэлиэтэ.

Бу кэрэ-бэлиэ бырааһыннь-ыкка Бөтүн, Модут кырдыбаас-тарын күрэхтэһиилэрэ, көһөрүллэ сылдыар кубок иһин, олус тардыһылаахтык, үчүгэй тэрээһиннээхтик ытытылына. Модут спорт саалатыгар бу нэ-һилиэк кырдыбаастарын сэбиэ-тин салайааччыта Ядрихинскай Д.И., Бөтүн сэбиэтин салайаач-чыта Дьяконова С.Е. көүлүлээ-һиннэринэн, кыттааччылар сүргэлэрэ көтөҕүллэн, үөрэн-көтөн күрэхтэстилэр.

Күрэхтэһии биэс көрүнгэ ытытылына. Бастаан саахымак-ка Модут хамаандата Петров Е.И., Сыроватскай В.Д., Василь-ев И.И. буоланнар бөтүнгэри илиилээх-атахтаах онорбуту-лар, 3:0 очконан кыайдылар. Иккис көрүг — воздушканан 10 м-тэн сыл ытыгы. Бу сырыыга Бөтүн хамаандата: Алексеев С.И., Суздалов Н.С., Макаров В.Н. буоланнар модуттары 58-37 очконан хоттулар. Үһүс көрүг — дуобат. Модут хамаандата: Петров Е.И., Ядрихинскай Д.Е., Сыроватскай В.Д. буоланнар 2,5:0,5 ахсаанынан кыайдылар. Төрдүс көрүг — даргс. Манна Бөтүн хамаандата: Готовцев А.Г., Кугданов М.Ф., Алексеев С.И. буоланнар модуттары 62-52 ахсаанынан хотон табыстылар. Онон уопсай ахсаан 2:2 буолла, күрэхтэһии сытыгырайар. Бэ-һис көрүг — эбэлэрибит-эһэлэри-бит, ийэлэрибит-аҕаларыт оон-һуулары — хабылык. Усулду-буята 2 мүнүүтэбэ төһөнү хабаргынан. Уопсай ахсаан 25-24 тэһнэһэн бөтүнгэр туһала-рыгарбуолла. Түмүккэ 3:2 ахса-анынан бөтүнгэр кыайы уруйун үөрүүтүн биллилэр. Онон быйыл кубок бөтүнгэргэ кэллэ.

Күүстээх күрэхтэһии кэн-ниттэн бары остуолтула олорон итии чэй иһэ-иһэ ирэр-хоро кэп-сэттибит, ырыа ыллаатыбыт. Модуттан Протопопова О.П. бэйэтин тылларыгар уонна ме-лодиятыгар «Хатыннар», Бөтүнтэн Готовцев А.Г. «Билли-бэт саллаат» диэн ырыаларын ордук биһирээн иһиттибит. Дьэ, ити курдук, доһуйа ыллаан-туойан, сэлэһэн, үңкүүлээн, сынныанан тарҕастыбыт.

М.Ф. КУГДАНОВ-Мэийк Наахар

ДЬҮӨГЭЛЭРБИТ КЭПСЭЭННЭРИН ИСТЭН

Сандаал сааспыт салаллан кэлиитэ кулун тутар 8 күнүн кытта ыкса сибээстээх буолар. Улуус бары нэһилиэктэригэр Аан дойдуну дьахталларын быра-аһынньыга араас хайыскала-ахтык ытытылар. Ол сиринэн биһиэхэ, Маймаҕаҕа, бу бэлиэ күн быйыл сонундук тэриллэн бэлиэтэннэ. Кыра нэһилиэкпи-тигэр дьахтарга барытыгар ба-риллибэт сэдэх дьарыктаах күн-күбэй ийэлэр баалларын, кулуупка үлээһит кэммэр кэ-тээн көрөн, дьонноругар-сэргэ-лэригэр билиһиннэрдим. Онуо-ха көрөөччүлэрбит олус сэргэ-биттэрин, сонурҕаабыттары, биһирээбиттэрин үөрэ истэм-мин улуус олохтоохторугар кэпсиргэ сананым.

Түөрү оҕо күн-күбэй ийэтэ, алта оҕо эбэтэ, оҕо саадын иитэ-эччигэ Т.Д. Колесова олоҕун ар-гыһа дьахтар күнүгэр үрүн сылгы статуятын бэлэхтэби-титтэн ситтэрэн, ат арааһын мунһан 60-на тиэрдибит. Маны таһынан хаартыска, харгыһына мунһарын умсугутуулаахтык кэпсээтэ. Оскуола учуутала, икки оҕо ийэтэ М.Д. Бойтунова чуумпура түстэ да, ийиитэ ки-риэн хоһоон айан 50-тэн таһаар-бытын, сакаас быһыытынан да суруйуон сөбүн билиһиннэрдэ. Кини Нам улуунуттан тахсы-быт улуу дьонго анаабыт хоһо-онноро фестивалларга биһирэ-били ылбыта. Балыһа үлэһи-тэ, үс оҕолоох, 4 сиэннээх Н.Ф. Аргунова кумааһынан арааста-ан оһуордаан-мандаардан, олус нарыннык-намчытык араас те-маҕа кырыыйыта сөхтөрдө. Хан-нык баҕар маанылаах остуолу: урууну, үбүлүөйү кизгэтэр та-лааннааҕа биһирээннэ. Бу талаа-һынан 2011 сылы көрсөр Саҥа дьыл бырааһынньыгар кулуубу кизгэттииттэн саҕалаабытын аһына. Оттон пенсионерка Т.Д. Павлова 1970 сылтан саҕалаан иискэ, баайыга, отунан эмтэ-нии рецептирин, үрүн халаат-таах аанһаллар уонна араас ырыылар, итэҕэллэр, дыкти түбэлтэлэр тустарынан мунһ-убут. Халын паапкаларыттан ханнык баҕарар киһи олус эл-бэҕи билиэн-көрүүн сөп. Маны сэргэ 200 значок, былгыгы хар-чылар коллекцията ааспыт үйэ исторياتын кэрэһэлииллэр. Та-тыяна Дмитриевна төрөөбүт түөлбөтин хоһоонунан хоһуйар талааннаах. „Ахтар саныыр Маймаҕам“ диэн хоһоонугар биер дойдубулааҕа И.А. Бубякин мелодия суруйбутун, нэһилиэк доно фестивалга ыллаары бэ-лэмнэнэ сылдыабыт.

Дьэ, бу курдук дьүөгэлэрибит кэпсээннэрин истэн, сэргээн, таптыыр дьарыктарын өссө кэ-һэтэн, сайыннаран эдэр кыр-гыттары, ийэлэри уһуйаллары-гар баҕарабыт.

А.Е. ПАВЛОВА, „Кыталык“ сынныанар киһи директора

ОДЬКХ ҮЛЭТЭ БАҕЫЛЫК ХАРАҒЫНАН

Саас барахсан үгэннээн, күн көрүөхтөн чабылхай, ону аһан сылаас. Бу күн Модут нэһилиэ-гэ бэйэтин көүлүлээһининэн, баҕа өттүнэн, нэһилиэтин күнүн улу-ус киинигэр, А. Шестаков ааты-нан сыннылан дьийэтигэр ыты-гар. Манна коллективтар үлэ-лэри и-х а м н с т а р ы н

көрдөрөр фотомонтажтар киэн-ник тардыллыбыттар. Бирид-илээн дьон уран тарбахтарынан оҕоһуллубут, илии иһиттэн тахсар оҕоһуктара: энгин араас тигиилэр, быыстапкалар, мас-тан, тимиртэн, тирииттэн оҕоһуктара дьон көрүүтүгэр тардыллыбыттар. Оскуола, дет-сад, «Тунал» ордук баһыа кыт-тыбытара харахха бырабыл-лар. Ол иһигэр 16 киһилээх ОДЬКХ Модуттаагы учаастага эмиэ саар. Модут аҕа баһылы-гы Осипов Василий Васильеви-һы быһа тутан, коммунальщи-ктар нэһилиэк общественной олоҕор, үлэтигэр кыттыһыла-рын туһунан ыйытталастым.

— Василий Васильевич, бүгүн бу кэлэн улуус киһинигэр бэйэбит олоххутун көрдөрбүккүт биһиэхэ сонун. Атын нэһилиэктэр биллэ илик-тэр. Улуус дьаһалтата да ман-ныгы тэрийэн ээрэтин истэ иликпин. Манна ОДЬКХ Мо-дуттаагы учаастага эмиэ баара миигин улаханнак үөртэ. Эт эрэ, нэһилиэк олоҕор хайа тэ-рилтэ ордук актыбынайдык кыттары, чуолана ОДЬКХ?

— Оо, коммунальщиктары этэр буоллаахха, Иван Гавриль-евич Гоголев коллективын үчүгүйдик кыайа тутан салайар. Биһиэхэ да көмөтө улахан. Нэ-һилиэк общественной олоҕор, концерттарга, спортивной күрэхтэһиилэргэ, субуотуннь-уктарга, кимиэхэ эмит көмөтө да, харчы да хомуйуутугар этиппэккэ иннилэринэн сылд-аллар. Аны бэйэлэрин тустаах үлэлэрин туох да энкилэ суох тороор буолан, киһилэр өгөлөрүнэн туһанар оскуола, детсад, кулууп, балыһа, спортааала, олорор дьийэлэр кы-һаһа, тонгуу-хатыгы диэни бил-бэттэр. Үчүгэй туруктаах оро-буочай коллектив үөскээтэ. Би-һиги бөөтүк тирэнэр дьоммут.

— Олус хайҕаатын, истэргэ үчүгэй. Уопсайынан, үлэлэри-гэр, дьийэлэригэр-уоттарыгар бэрээдэк өттүнэн хайдахтарыт?

— Нэһилиэккэ икки гааһы-нан, биер чоһунан оттулар ко-теһиллэр бааллар. Хамнас ый аайы ханнык да харгыһа суох кэлэр. Онон бу тэрилтэбэ үлэли-ир атыттардааҕар ордук бала-һыанһааһа (престижнэй). Ол иһин үлэһит үлэлиир миэстэтин харыстыыр. Бэрээдэги кэһии, арыгылааһын биер да түбэлтэ-тэ тахсыбыта иһилибэт. Он-нукка түбэстэхтэринэ, биер тыла суох, кэпсэти кытаанак быһыылаах. Онук да буолуох-таах. Биһиги курдук тымныы-лаах дьонго бэрээдэк наада. Аны, ОДЬКХ үлэһиттэрэ бары хаһаайыстыбалаахтар, сүөһү-ас туталлар, бары оттуур сирдэ-эхтэр, техникалаахтар. (Истэн олоҕор дьахталлар: «Баайды-ыр-баайды», — дэһэллэр).

— Василий Васильевич, бу инниэ общественной олоххо кыттыгыларын ахтыһан тура-быт, эмиэ онно, аны спортивной өттүгэр хайдахтарыт?

— Оттон саамай эрэнэр дьоммут эмиэ киһилэр. Юмша-нов Р.Н., Васильев А.И. уо.да. нэһилиэк чийин элбэхтик көмүскэбит, хамаанданы тэ-рийсипит, тэрийсэр дьон. Уоп-сайынан, хаһан баҕарар, ханнык баҕарар түгэнгэ кыбыстыбакка киэн туттар дьоммут. Үлэлэри-гэр да, тус бэйэлэрин олохтору-гар да, общественной үлэбэ-хамнаса кыттыгыларынан да ити сыаналыга толору эһиэт-тииллэр. Нэһилиэк салалтата итинник коллективтаахпытыт-тан үөрэбит, астынабыт.

— Василий Васильевич, улуус нэһилиэктерин баһы-лыктарыттан коммунальщи-ктар үлэлэрин, тус олохторун ту-һунан ыйыталаһан көрө илик этим. Бүгүн бастакы холонуум. Онон киһилэр тустарынан бу кэпсэнибит аҕаааччыларга со-нун буолуо дии саныбын. От-тон итинги хааччыйан олоҕор оператордарга, кочегардарга, учаастак атын да специалис-тарыгар икки бүк интэриэһи үөскэтэрэ саарбахтаммат.

Андрей КОБЯКОВ

СЫТЫЫ КИИРСИИЛЭР

Кулун тутар 27 күнүгэр II Хомуस्ताах нэһилиэгэр В.Н. Новгородов кэриэһигэр остуол тенниһигэр иккис төгүлүн күрэхтэһии ытытылына. Нам-тан, Уус-Алдантан, Мэнгэ-Ха-наластан, Амнаттан, Дьокуус-кайтан 33 спортсмен үс бөлөбүнэн оонньоото.

16-тан 40-гэр дьэри сааста-ахтарга 10 теннисист кытына. Егор Слепцов (II Хомуस्ताах, Нам) биер да хотторуута суох бастаан ыалдыааччыларын үөртэ. Киниттэн биер очконан хаалан Альберт Новгородов (Найахы, Уус-Алдан) иккис ми-эстэлэннэ. Үсүһү Павел Яков-лев (Кэптэни, Уус-Алдан) ылла.

41-тэн 55 саастаахтарга 13 спортсмен оонньоото. Састаап күүстээх буолан табыста. Кири-сиилэр олус сытыгытык, тыһа-һыннаахтык бардылар. Бири-стээх миэстэлэри республикаҕа биллэр-көстөр спортсменнар үлэһиннилэр. Кыайылаабын-ан Еремей Куприянов (Майа, Мэнгэ-Ханалас) буолла. Тэһ оч-колаах эрээри, киниэхэ сирэй көрсүһүүгэ сабыртыгарбыт Алексей Гоголев (Амма с., Амма) иккистээтэ. Үһүскэ Ва-сильий Сивцев (Бөйдингэ, Уус-Алдан) табыста.

56-тан үөһэ саастаахтар бөлөхтөрүгэр 10 ветеран тенни-сист кириистэ. Кинилэр билигин да сылбырҕагык оонньоулларын ыһыкта иликтэрин көрдөрдүлэр. Манна Виктор Иванов (Нам с., Нам) кыайда. Киниэхэ эрэ баһыйтарбыт Алексей Ядрихинскай (Баата-ҕай, Уус-Алдан) иккис, Василий Данилов (Дьокуускай к.) үһүс миэстэлэри ылылар. Кыайыт-тар, бириистээх миэстэбэ тикси-биттэр мэтээллэринэн, грамота-ларынан, сыаналаах бириистэ-ринэн бэлиэтэннилэр.

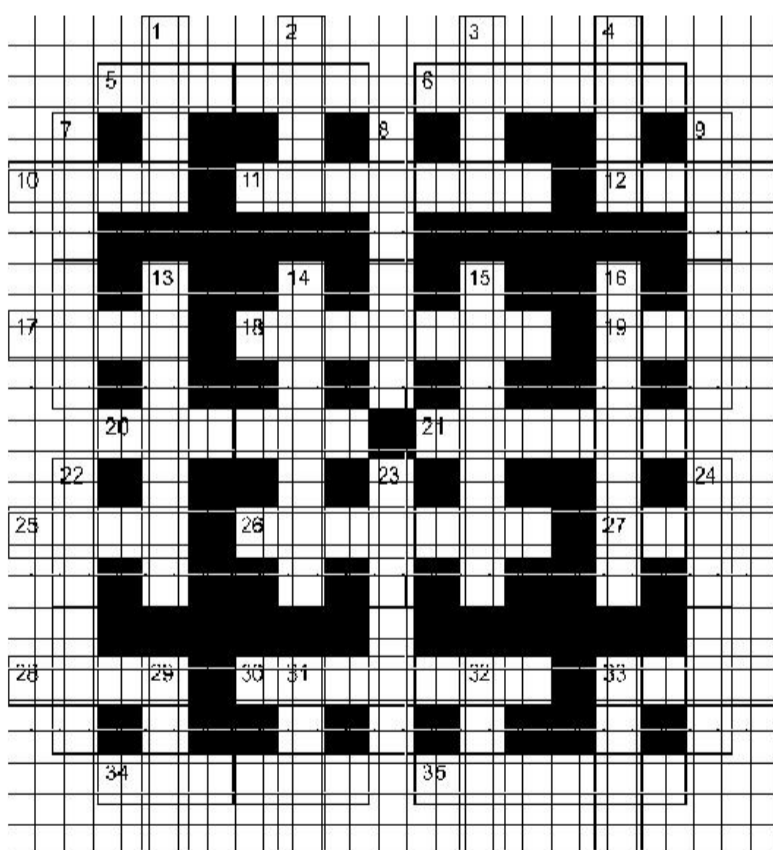
Мунгутуур кыайылааҕы быһаарсыыга 29 спортсмен су-руйтарда. Биердэ хотторбут ту-оруур. Бу да сырыыга инники күөһүгэ сана аат «күөрэс» тым-мата. Түмүккэ Еремей Куприя-нов Виктор Иванов хотон, бы-лырынын бастаабытын бигэрэг-тэ. Кини Новгородовтар дьийэ кэргэттэрэ туруорбут анал би-риистэрин — электрогенерато-ры тутта. Анал мэтээлинэн, гра-мотанан наҕараадаланна.

Күрэхтэһии тэрээһиннээх. Парады спортинструктор Де-нис Олесов таһаарда. Музыка-нан олохтоох сыннылан киһини директора Александр Мерку-лов кизгэттэ. Спортсменнары аҕа баһылык А.С. Алексеев, Виктор Николаевич ийэтэ Анна Николаевна Новгородова, биер-гэ төрөөбүттэрэ, аймахтара эбэрдэлээтилэр. Кинилэр анал номинацилара наҕараадалары эмиэ туттарыстылар. Бириис-тэр да ботуччулар, араастар: бензиновой эрбиилэр, таһас су-уйар массыына, микроавтобай оһох, массыына кулүүһүн набо-ра, электрическэй лобзик, шу-руповерт уо.да. Балары туруор-таабыт спонсордары бэлиэтиир тоҕоостоох: «Хомуस्ताах 2-с нэ-һилиэгэ» МТ (баһ. А.С. Алексее-в), «Кэскил» б/х (сал. А.А. Кузьмин), «Соболюх» б/х (сал. Протопопов К.Н.), ОДЬКХ олох-тоох учаастага (маастар Д.А. Жирков), «Радуга» маҕаһын (сэб. В.И. Лебедева), Кузьмин А.А. ИП, Новгородовтар дьийэ кэргэттэрэ, аймахтара, волей-боллист, теннисист спортсмен-нар, В.Н. Новгородов биергэ үөрэммиттэрэ — 1973 с. бүтэрэ-эччилэр.

Бу күрэхтэһии республика таһымнанна. Хамсаныы тэтим-нээбэ, чочулулубут техника, ки-ириси ураты тактикага мунгу-туур тыһааһыны үөскэтэр. Ас-тына көрөбүн, элбэххэ үөрэнэбин. Теннисистэр эһиил эмиэ көрсүөх буолан тарҕасты-лар.

Касьян ОЛЕСОВ, күрэхтэһии кылаабынай судьуйата

По горизонтали: 5. Звезда, сгоревшая в воздухе без остатка 6. У этого человека богатый и весьма разнообразный послужной список: профессиональный врач и капитан одной из лучших команд КВН, кинорежиссёр и ведущий популярного ток-шоу на телевидении, директор Дома кино и депутат Государственной Думы страны. 10. Французский поэт и философ, заметивший: «День потерял, если вы ни разу не засмеялись» 11. Работник молочной промышленности, изготовливающий дырявую продукцию 12. Туда со своим пистолетом не ездят 17. Чем расплачиваются герои мексиканских «мыльных опер»? 18. Кто является экс-участником прошедшей войны? 19. По нему ориентируется сова даже в полной темноте 20. Считается, что в этой стране зародились балльные танцы 21. Красной «нитью» проходит по казачьим штанам 25. Голландский купец, фамильный герб которого дал бирже её название 26. Витамин, попадающий внутрь нас вместе с морковкой 27. Обслуживание по высшему разряду 28. Девушка, с которой обращаются по-джентльменски 30. Что происходит, если прибавляется население или урожай? 33. «Вечнозелёная» валюта по-народному 34. Чем должен блеснуть солдат в армии перед старшиной? 35. Спекулятивная биржевая сделка с целью получения курсовой разницы.

По вертикали: 1. Оно для бизнесмена на первом месте 2. Восковые фигуры в музее пчеловодства 3. «Русская ракета», живущий под покровительством Овна 4. Актёр, сыгравший гаражного босса в фильме Э. Рязанова 7. Кто был по сути абориген, «дегустировавший» Кука? 8. Одна из моделей автомобиля «Форд» 9. «Саммит» партийных боссов в советские времена 13. Подавал трубный глас в пионерском лагере 14. Порода собак китайских императоров, своим названием похожая на столицу Поднебесной. 15. Великий артист, чью собаку воспел Сергей Есенин 16. Древняя страна, откуда идёт обычай вносить в ряд невесты что-то голубое как символ чистоты, любви и верности 22. При виде врага натягивает тетиву 23. Наименование единицы эквивалентной дозы излучения 24. С её помощью жена и из теста, и из пьяного мужа лепёшку сделает 29. Кто посылается женихом уговаривать невесту? 31. То, что украшает лоса, но не украшает мужчину 32. Что не проникало в комнату, где творил Оноре де Бальзак? 33. «И женщина, как ..., улеглась» (прикол с Русского Радио).

Г	Р	И	М	К	Л	И	Н	А	Д
З	Е	В	А	К	А	Р	Э	В	О
Л	А	П	Т	Е	В	Е	К	И	Д
А	С	С	О	Л	Ь	П	Е	К	И
У	С	Я	М	А	Л	К	Х	И	Я
Л	Ь	Ж	И	Н	А	К	А	Д	Е
Е	Н	А	С	Е	С	Т	Е	И	К
Р	А	В	А	А	А	Л	Ь	Т	У
А	Е	Л	И	Н	Д	Р	А	К	А
О	К	Е	Т	С	М	О	Т	Р	О
Н	А	К	У	Б	Ь	А	И	К	А
И	И	А	И	А	И	К	А	И	А
С	А	М	О	Д	Е	Р	Ж	А	В
Б	Р	У	Д	Е	Р	Ш	А	Ф	Т
К	Р	В	И	З	Г	А	Л	Г	Ю
У	К	У	Б	Е	Д	А	Г	Е	Н
Т	К	А	Н	Н	Ы	М	А	М	О

31 мая — Всемирный день без табака

Ежегодно 31 мая по инициативе Всемирной организации здравоохранения отмечается Всемирный день без табака, в ходе которого делаются акценты на рисках для здоровья, сопутствующих употреблению табака, и пропагандируются действенные меры по сокращению его потребления. По данным ВОЗ в этом году в мире умрут более 5 миллионов человек от связанного с табаком инфаркта миокарда, инсульта, рака, болезней легких и других болезней. Эта цифра не включает более 600000 человек, более четверти из которых составляют дети, которые умрут от пас-

Ежегодно от болезней, связанных с потреблением табака, умирает от 350 тысяч до 500 тысяч российских граждан. Потребление табака увеличивает риск развития сердечно-сосудистых, бронхолегочных, желудочно-кишечных, эндо-

ринных и онкологических заболеваний, заболеваний репродуктивной системы и других заболеваний. Наибольший рост потребления табака за последние 5 лет

О ВРЕДЕ ТАБАКА

сивного курения. Ежегодный показатель смертности от глобальной эпидемии табакокурения к 2030 году может возрасти до 8 миллионов. Если в 20 столетии от табакокурения погибли 100 миллионов человек, то в 21 столетии оно может убить миллиард людей. Согласно глобального опроса взрослого населения о потреблении табака, проведенного Всемирной организацией здравоохранения, Россия занимает первое место в мире по потреблению табака. Всего в России курят 43,9 млн. взрослых, что составляет почти 40% населения страны, из них 60,2% — мужчин и 21,7% — женщин. Затраты на приобретение сигарет россиянами в 2009 г. составило почти 1% ВВП, среднестатистический россиянин выкуривает 17 сигарет в день.

отмечен среди женщин, детей и подростков. Во время беременности более 40% курящих женщин продолжают курить, что приводит к увеличению числа детей, родившихся больными, росту недоношенности и раннему прерыванию беременности. Учитывая тот факт, что потребление табака, в том числе в виде табачных изделий, является существенной угрозой для здоровья граждан России, Федеральная служба по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека обращается к Вам с просьбой поддержать инициативу ВОЗ и оказать содействие в проведении мероприятий Всемирного дня без табака 31 мая 2011 г. в Вашем регионе.

Врач-терапевт
Р.М. МИХАЙЛОВА

ДЬҮӨГЭЛИЛЭР ДЬЭЭБЭЛЭРЭ

Дьүөгэлилэр кэпсэтэ ололорлор.
- Хотуой! Анфиса кэргэнэ көссүүлэммит, ол дьахтарга бара турар үһү.
- Айдаарыма! Баҕар, аренда-лаабыта буолуо. Аныгы үйэҕэ араас барыта буолар.
- Пахай даа!
***
Сааһырбыт кыһы дьүөгэлэрэ эргэ таҕыс диэн дьээбэлиллэр.
- Пахай да, эр киһи ыстаанын сууйуом дуо?! – диэн кыһыран силбиэтэнэн кэбиһэр.
- Ону, ыстааны сууйууну дуоҕабарга киллэримэ ээ, - диэн күлүллэр.
***
Хоту дойдуга өр ололорбут Сааба кырдыҕас кэпсиир. Арай биэс оҕолоох ыалга нэһилиэк суруксута кэлбит. Баар оҕолору испииһэктиир, ийэлэриттэн ыйытар. Онно:
- Бу улахан уол Хабырыыстан, кыыс Уйбаантан, иккис

кыыс Тагиртан, орто уол Ахмедтан, кыра уол Аликтан...
- Оччоҕо бэниэн аҕалара туһунан суруллар дуо?
- Хата, умнубатахпар баһы-ыба, суруйтаалаа, кэлин аҕаларын иэстиэхтэрэ, - диэтэ биэс оҕолоох ийэ инникини толкуйдаан.
***
- Алик! Детсадка оҕолортон «аҕалааххыт дуо» диэн ыйыппат буол, - диэн биэс саастаах уолун Мааппа үөрэтэ турда.
***
- Дьахтар аймах хотонтон араҕыста, компьютерга хам хатанна, оттон массыына уруулун былдыаста, эр дьон олорсоочу буолаары гынна. Эр дьонго кумараанньытаах харчыны туттарыахха, баһылыр оруулу биэриэххэ, - диэн ыал кырдыҕас ийэтэ түүрүэйли олорто. Биэс уоллаах ийэ санаата итинник.

К. ЕРЕМЕЕВ
Кыһыл-Сыыр бөһ.

gismeteo ПРОГНОЗ ПОГОДЫ	04.06	05.06	06.06	07.06	08.06	09.06	10.06
	СБ	ВС	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ
Намцы							
Облачность							
Осадки							
Температура днем °С	+19°	+20°	+12°	+16°	+14°	+19°	+24°
Температура ночью °С	+9°	+9°	+10°	+9°	+8°	+11°	+13°
Давл. мм рт.ст.	737	739	742	743	742	744	743
Влажность %	29	23	85	75	79	40	49
Ветер м/сек	4	3	2	1	1	3	2
Комфорт °С	+19	+19	+12	+16	+14	+19	+23

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Администрация МО «Намский улус» извещает, что в соответствии с распоряжением главы МО «Намский улус» от 17.03.2011 г. № 356-р проведен аукцион по продаже земельных участков под индивидуальное жилищное строительство. Организатор торгов: наследная администрация МО «Ленский наслег». Победителями аукциона стали:

Спиридонов С.С. земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Строительная, 2/6, с кадастровым номером 14:18:060002:1091., площадью 1051,00 кв.м.;

Кириллин М.Н. Земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Аммосова, 37/2, с кадастровым номером 14:18:060002:1080., площадью 1009,00 кв.м.

Алексеева К.Ф. Земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Аммосова, 37/3, с кадастровым номером 14:18:060002:1081., площадью 999,00 кв.м.

Семенова М.И. Земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Аммосова, 37/4, с кадастровым номером 14:18:060002:1082., площадью 916,00 кв.м.

Васильев Н.З. Земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Аммосова, 37/5, с кадастровым номером 14:18:060002:1083., площадью 964,00 кв.м.

Мордосов А.Э. Земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Аммосова, 37/6, с кадастровым номером 14:18:060002:1084., площадью 992,00 кв.м.

Соловьева С.А. Земельный участок из земель населенных пунктов по адресу: с. Намцы, Аммосова, 37/7, с кадастровым номером 14:18:060002:1085., площадью 978,00 кв.м.

САНКТ-ПЕТЕРБУРГСКИЙ ГУМАНИТАРНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ПРОФСОЮЗОВ ЯКУТСКИЙ ФИЛИАЛ

с 09 – по 10 июня 2011 г. в с.Намцы

будет работать выездная приемная комиссия ЯФ СПБГУП по набору абитуриентов на новый 2011-2012 учебный год по следующим специальностям и направлениям:

- Социально – культурная деятельность
- Экономика
- Юриспруденция
- Искусствоведение
- Звукорежиссура театрализованных представлений и праздников
- Режиссура мультимедиа-программ
- + набор на очное обучение в г. Санкт-Петербург
- + Международная гимназия «Ольгино» (8-11 классы)

ЧЕРЕЗ ОБРАЗОВАНИЕ К ПРОЦВЕТАНИЮ!

Обр. по адресу: с. Намцы ул. Октябрьская, 1 (здание администрации Намского улуса).
Конт. тел.: 8-924-171-31-49, 8-914-270-22-84

Распоряжение от 01.06.2011 N 799-р

О СОЗДАНИИ УЛУСНОЙ КОМИССИИ ПО ОРГАНИЗАЦИИ VII РЕСПУБЛИКАНСКОЙ СПАРТАКИАДЫ ПРОФСОЮЗА РАБОТНИКОВ КУЛЬТУРЫ ЗАРЕЧНЫХ И ЦЕНТРАЛЬНЫХ УЛУСОВ

В связи с проведением VII республиканской Спартакиады профсоюза работников культуры заречных и центральных улусов, посвященной 90-летию профсоюзам Якутии 9-10 июля 2011 г. в с. Бютей-Юрдя, распоряжаюсь:

1. Создать организационную комиссию в составе:
 Попов И.Р. — зам. главы по соц. вопросам, предс. комиссии;
 Соловьев Н.А. — нач. управл. культуры и духовного развития МО «Намский улус», зам. предс.;
 Комарова А.И. — зам. предс. РКПРК РС(Я), член;
 Софронов С.А. — гл. спец. отдела физической культуры и спорта, член;
 Горохова Р.Н. — предс. улускома профсоюза работников культуры, член;
 Касьянов В.Г. — гл. ред. улусной газеты «Энсиэли», член;
 Шишкин Г.П. — дир. фил. НВК «Саха», член;
 Абрамов П.В. — гл. спец. отдела по молодежной политике, член;
 Игнатьев Н.В. — нач. ГУП ЖКХ, член;
 Слепцов Л.А. — гл. врач МУЗ «Намская ЦРБ», член;
 Седалищев Р.А. — нач. УОВД, член;
 Ильина Л.И. — рук. ТО Управления Роспотребнадзора по РС(Я), член;
 Макаров М.Р. — гл. МО «Бетюнский наслег», член;
 Софронова М.Р. — дир. МЦБС, член;
 Бурцева Е.Н. — зав. ИМЦ УКИДР.
2. Улусной комиссии разработать план и программу проведения данного мероприятия в срок до 10 июня.
3. Контроль исполнения данного распоряжения возложить на зам. главы по соц. вопросам Попова И.Р.

Глава улуса А. ИЛЬИН

РЕШЕНИЕ

О внесении изменений и дополнений в решение Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 28 декабря 2010 г №30-13-2 «О бюджете МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2011 г.»

Руководствуясь Бюджетным кодексом Российской Федерации, Положением о бюджетном устройстве и бюджетном процессе, в соответствии с Законом Республики Саха (Якутия) «О государственном бюджете Республики Саха (Якутия) на 2010 год», Улусный Совет депутатов МО «Намский улус» РЕШИЛ:

Внести в решение Улусного Совета депутатов МО «Намский улус» от 28 декабря 2010 г №30-13-2 «О бюджете МО «Намский улус» Республики Саха (Якутия) на 2011 г.», следующие изменения:

1. В таблицную часть приложения 2 добавить пункт – код администратора безвозмездных поступлений бюджета муниципального образования «Намский улус»:

164 2 02 03024 05 6253 151 Расходы на материально-техническое обеспечение и оплату труда муниципальных служащих, осуществляющих отдельные государственные полномочия по поддержке сельскохозяйственного производства

164 2 02 03024 05 6251 151 Расходы на материально-техническое обеспечение и оплату труда работников муниципальных учреждений, осуществляющих отдельные государственные полномочия по поддержке сельскохозяйственного производства

2. Настоящее решение вступает в силу со дня его официального опубликования.

3. Опубликовать настоящее решение в улусной газете «Энсиэли».

4. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на постоянную комиссию по бюджету и налогам (председатель Шарапов А.Г.).

Председатель Улусного Совета А.Х.Христофоров
Глава улуса А.И.Ильин

БИЛЭРИИЛЭР

СООБЩЕНИЕ

Организатор торгов — конкурсный управляющий ПО «Илгэ» Данилов В.Т. (член НП «ДМСО ПАУ») объявляет о проведении повторных торгов в форме аукциона по продаже имущества ПО «Илгэ» (ИНН 1417005645), ОГРН 1021400755815, юр. адрес: РС(Я), Намский улус, с. Намцы, ул. Аммосова, 15):

Лот N 1. Здание столовой по адресу: Намский улус, с. Намцы, ул. Чернышевского, 7. Начальная цена 1100000,00 рублей.

Дата проведения торгов: 05 июля 2011 г. в 14:00 часов. Место проведения: 677000 РС(Я), г. Якутск, ул. Орджоникидзе, 7/2 офис 17 тел./факс 8-4112-44-40-86. Срок приема заявок и внесение задатка заканчивается за 2 дня до даты проведения торгов. Шаг аукциона — 5%, размер задатка — 10% от начальной цены. Задаток вносится на расчетный счет ПО «Илгэ», ИНН 1417005645/КПП 141701001, р/с 40703810800000000117 в АКБ «Алмазэргиэнбанк» ОАО г. Якутск к/с 30101010000000000770, БИК 019005770. В день проведения аукциона с победителем торгов — лицом, предложившим наибольшую цену, подписывается протокол, имеющий силу договора, оплата сделки — в течение 30 дней после проведения торгов.

Конкурсный управляющий ПО «Илгэ» В.Т. ДАНИЛОВ

Управление Министерства финансов Республики Саха (Якутия) в Намском улусе объявляет конкурс на замещение вакантной должности государственной гражданской службы главного специалиста в отдел финансирования и контроля расходов.

Требования: высшее экономическое образование, стаж работы не менее 3-х лет по специальности.

Для участия в конкурсе необходимо представить следующие документы:

- * личное заявление;
- * собственноручно заполненную и подписанную анкету установленной формы;
- * копию паспорта или заменяющего его документа (соответствующий документ предъявляется лично по призыву на конкурс);
- * копию трудовой книжки или иные документы, подтверждающие трудовую (служебную) деятельность гражданина;
- * копию документа о профессиональном образовании, а также по желанию гражданина — о дополнительном профессиональном образовании, о присвоении ученой степени, ученого звания, заверенные нотариально или кадровыми службами по месту работы (службы);
- * документ об отсутствии у гражданина заболевания, препятствующего поступлению на гражданскую службу.

Документы принимаются до 22 июня 2011 года по адресу: 678380 РС(Я), Намский улус, с. Намцы, ул. Октябрьская, 1, каб. 202, 205.

Конт. тел. 8(41162)41185, 42323

Намнааы поликлинника бэс ыйын 1 күнүттэн атырдьах ыйын 31 күнүгэр дылы сайынчы үлэ режимигэр көһөр. Сарсыарда 8 чаастан — 16 ч. дылы, эбиэт — 12-13 чч. Регистрагура 7.45-16.00 чч. дылы үлэлиир.

Балыыһа администрацията

ЫҔЫРЭХ ТЫПТАР

Күндү уолбутун, убайбытын, Нам улуунун Хомуस्ताах бастакы нэһилиэгэр олорор ШАРАПОВ ГАВРИЛ ГАВРИЛЬЕВИЧЫ орто-туруу дойдуга күнү көрбүт үөрүүлээх үбүлүйгүнэн, 55 сааһын томточчу туолбутунан иттистик-истинник эвэрдэлибит!

Күндү киһибит биһиги туспутугар сылайары, сынньанары билбэккэ туруулаһан үлэлигин. Нэһилиэгин олоһор күүһүг кыайарынан кыттабын, ыгыттар тэрээһиннэргэ үп-харчы өттүнэн куруутун өйүүгүн. Хаһан даҕаны, ханна даҕаны буоларбыт өйбүл буолар, сүбэ-ама биэрэр мууда рай киһилээхпиттэн кизэн туттабыт уонна махтанабыт. Ылары ыалласпатын, хомотло холбоспотун, ыччаттарын, сиэннэрин үөрүүлэригэр холбоһон өссө да өр кэмнэргэ биһигини үөрдэ, инникигэ эрэллии сырыт диян баҕа санаа бастыһын аһыбыт.

Хомуस्ताах бастакы нэһилиэгиттэн аҕан, балтын Людмила, быраатын Уйбаан, кийитин Люд, Намтан Венера, Александр Шараповтар

1 Хомуस्ताах нэһилиэгэр олорор күндү тапталлаах кэргэммин, аҕабытын, эһээбитин ШАРАПОВ ГАВРИЛ ГАВРИЛЬЕВИЧЫ сааһын уруйдуу күнү сириҥ көрбүт дьоллоох күнүгүнэн, өрөгөйдөөх үбүлүйгүнэн, ис сүрэхпиттэн иттистик-истинник эвэрдэлибит!

Олоххо-дьаһахха туспа көрүүнэн, билиигэ-көрүүгэ ураты сыһыангынан, кытаанах санаалаах, ылсыбыккын ыспаран иһэр, туруорбут сыалгыҥ ситиһэргэ дьулуурдаах, таһаарылыах үлэлээх, дьонго-сөргөүгэ, аймахтаргар ытыктанар киһи буоларгынан кизэн туттабыт, биһиги туспутугар кыһамныгы, өрүү күүс-көмө, өйбүл-тирэх, мууда рай сүбэһит-амаһыт, өйбүл буоларгынан барҕа махталбытын тиэрдэбит. Күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, барыбытын араҥаччылыы сылдыаргар, үтүмэн үгүс үөрүүнү, уостубат уйгуну, кытаанах доруобуйаны баҕарабыт.

Кэргэнин, кыргыттарын, күтүөттэрин, сиэннэрин

Кизэн туттар ытык-мааны салайааччыбытын ШАРАПОВ ГАВРИЛ ГАВРИЛЬЕВИЧЫ 55 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ үбүлүйгүнэн иттистик-истинник эвэрдэлибит!

Баҕарабыт Эһиэхэ хабааран тымныыга ымыттыбат, хахсаат тыалга хаарыйтарбат кытаанах доруобуйаны, нус-хас уйгуулаах олоһу! Аймах дьонун ытыктабылын ылан, билэр дьонун биһирэбилиҥ истэн, ыччатыҥ сылаас тапталын, сиэннэриҥ минньигэс мичээрин ингэрэн, санааҥ сандаардын, үйөҥ уһаатын! Саҕалаабытын сайдан, тэрийбитин тэнийэн, толкуйдаабытын тобуллан иһиэхтин!

ИИ «Шарапов» коллектива

Хамафатта нэһилиэгин «Үрдэл» түөлбэтин олохтообун, нарын-наскыл дьүөгэбитин, иһирэх-истин ийэни, амарах айыы санаалаах эбэни, убаастабыллаах ЕКАТЕРИНА ГАВРИЛЬЕВНА САВВИНОВАНЫ үлэнэн онгоһуллубут уйгуулаах олоһун биир мааны кэрдиис кэмигэр үктэммикинэн — айхаллаах 60 сааскынан — эйгэс эвэрдэбитин тиэрдэбит!

Эн, бу орто дойдуга аһаҕаһыт дьылыгы, олоххун, үлэҥи — барытын дьол курдук ылынан ыраастык, хаачыстыбалаахтык, дьоһуннук олоһорун. Үлэ хайа баҕарар хайысхатыгар көбүлээччи, тэрийээччи буолаһын. Тулаһын тупсарар, умсугутар, үтүгөнү эрэ үксэтэр үтүө санааһын сыаналыыгыт! Биһиги бастыҥ баҕа санаалабыт алгыс буолан үрдүк үөрүүгүн үрдэттинер, Эн эйгэҥи өрүү сырдаттыннар!

Хамафатта нэһилиэгин «Үрдэл» түөлбэтин олохтоохторо

Саха республикатын үөрэҕиритин туйгунун, Хамафатта нэһилиэгин бочуоттаах олохтообун, Хамафатта саха-француз лицейин интернаттын сэбиэдиссэйин, профкомун председателитин, убаастыыр коллегабытын САВВИНОВА ЕКАТЕРИНА ГАВРИЛЬЕВНАНЫ 60 сааскын бэлиэтир кэрэ-бэлиэ күнүгүнэн иттистик-истинник эвэрдэлибит!

Эн сайдылыах ыччаты иигэргэ, бөҕө туруктаах дьэиэ кэргэн элбиригэр, нэһилиэк сайдыгыгар энкилэ суох үлэлээн дьон-сөргө, оҕо аймах махталын ылыан ылаһын, барыбытыгар үтүө холлобур, күүс-көмө, бастыҥ сүбэһит буолаһын. Баҕарабыт күндү киһибитигэр олоххор маннайгы хаар курдук сырдык, ыраас күннэри, сааскы күн күлүмүн курдук чабылхай кэрэ-бэлиэ түгэннэри, баҕа санаа туолуутун, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үтүмэн үгүс үөрүүнү, дьоллоох-саргылаах олоһу!

Эвэрдэни кытта ХСФЛ коллектива

Ытыктыыр, диринник убаастыыр салайааччыбытын, Нам улуунун Пенсионнай управлениетын на чальнигыҥ, Россия Пенсионнай фондатын Бочуоттаах үлэһитин ЯДРИХИНСКАЯ КЛАВДИЯ КОНДРАТЬЕВНАНЫ олоһун кэрэ-бэлиэ түгэнинэн — 60 сааскын томточчу туолбуккунан ис сүрэхтэн иэйэн туран эвэрдэлибит!

Эн улууспутугар Пенсионнай управление тэриллиэтигэр 1992 сыллаахтан биһиги иллээх коллективтыгыҥ сатабыллаахтык салайан, дойдуга пенсионнай реформа ситиһилээхтик киирэрэгэр бэйэҥ дьоһун кылааккын киллэрбитин. Ол туоһунан биһиги тэрилтэбит 2001, 2002 сс. Дальнай Восток федеральной окуругун бастыҥ пенсионнай управлениета үрдүк ааттамытынан кизэн туттабыт.

Күндү Клавдия Кондратьевна! Баҕарабыт Эһиэхэ чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, эстибэт эрчими, үтүмэн үгүс үөрүүнү, уостубат уйгуну! Оҕолоргор, сиэннэргэр, аймах-билэ дьонгор үтүө сүбэһит, дурда-хахха буолан уһун үйэлэн диян алгыбыгыт!

Эвэрдэни кытта Нам улуунун Пенсионнай управлениетын коллектива

АҔЫАХ ТЫЛ МИНЬИГЭС

Ыам ыйын 22-25 күннэригэр Тульскай уобалас Алексин куоратыгар көрбөтөр пауэрлифтинга Бүтүн Россиятаагы чемпионатара буолан ааста. Нам улуунун Партизан нэһилиэгин олохтооҕо Иван Гаврильевич Халдеев Саха сириҥ чэһин ситиһилээхтик көмүскээн иккис бириистээх миэстэҕэ таҕыста.

А. СОЛОВЬЕВ

